

9 Maja 2012

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
RDOŚ Opole
ul. Obrońców Stalingradu 66

PL-45 512 OPOLE

oryginał: RDOS.opole@rdos.gov.pl
kopia: kancelaria@gdos.gov.pl
przesłane przez portal ePUAP
<https://epuap.gov.pl>

Wersja elektroniczna pisma (QR code) : <http://ste-silesia.org/listy/RDOS20120509.pdf>

Zaskarżone decyzje administracyjne: <http://ste-silesia.org/listy/RDOS20120426-D.pdf>

Sygnatury RDOS w Opolu:

- WPN.6401.4.2012.AP z dnia 27 lutego 2012
- WPN.6401.5.2012.AP z dnia 27 lutego 2012
- WPN.6401.7.2012.AP z dnia 1 marca 2012
- WPN.6401.10.2012.AP z dnia 8 marca 2012
- WPN.6401.11.2012.AP z dnia 8 marca 2012
- WPN.6401.12.2012.AP z dnia 8 marca 2012
- WPN.6401.13.2012.AP z dnia 8 marca 2012
- WPN.6401.16.2012.AP z dnia 8 marca 2012
- WPN.6401.17.2012.AP z dnia 8 marca 2012
- WPN.6401.18.2012.AP z dnia 21 marca 2012
- WPN.6401.20.2012.AP z dnia 21 marca 2012
- WPN.6401.30.2012.AP z dnia 12 kwietnia 2012

Program Ochrony Kormorana w Polsce: <http://ste-silesia.org/dokumenty/kormoran-program2011.pdf>

Opis gatunku – Kormoran Czarny - <http://ste-silesia.org/dokumenty/kormoran-opis.pdf>

Opis gatunku - Czapla Siwa - http://ste-silesia.org/dokumenty/czapla_siwa-opis.pdf

KRS: <http://ste-silesia.org/KRS.pdf>

STATUT: <http://ste-silesia.org/statut.pdf>

WNIOSEK z art.157, 156 § 1 pkt. 2 kpa¹

do:
Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Opolu, ul. Oleska 19a, 45-054 Opole

za pośrednictwem:
Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu, ul. Obrońców Stalingradu 66,
45-512 Opole

¹ /kpa/ - kodeks postępowania administracyjnego - Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego ([Dz.U. 1960 nr 30 poz. 168](#) z późn. zm.)

W imieniu Stowarzyszenia Technologii Ekologicznych Silesia **wnoszę**, na podstawie art. 157, 156 § 1 pkt. 2 kpa, **o wszczęcie z urzędu przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Opolu postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności** dwunastu ostatecznych decyzji Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu (RDOS Opole)

- WPN.6401.4.2012.AP z dnia 27 lutego 2012
- WPN.6401.5.2012.AP z dnia 27 lutego 2012
- WPN.6401.7.2012.AP z dnia 1 marca 2012
- WPN.6401.10.2012.AP z dnia 8 marca 2012
- WPN.6401.11.2012.AP z dnia 8 marca 2012
- WPN.6401.12.2012.AP z dnia 8 marca 2012
- WPN.6401.13.2012.AP z dnia 8 marca 2012
- WPN.6401.16.2012.AP z dnia 8 marca 2012
- WPN.6401.17.2012.AP z dnia 8 marca 2012
- WPN.6401.18.2012.AP z dnia 21 marca 2012
- WPN.6401.20.2012.AP z dnia 21 marca 2012
- WPN.6401.30.2012.AP z dnia 12 kwietnia 2012

w sprawie wydania decyzji na podstawie art. 56 ust. 2 pkt. 1 ustawy² o ochronie przyrody **/uop/** na płoszenie i odstrzał 245 sztuk Kormorana Czarnego oraz 154 sztuk Czapli Siwej na terenie Opolszczyzny przez podmioty wymienione w decyzjach.

Wyżej wymienionym decyzjom zarzucamy naruszenie art. 56 ust. 4 uop oraz art. 21 ust. 1 ustawy³ o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie **/uooś/**.

UZASADNIENIE

W dniu 20 kwietnia 2012 roku na łamach Nowej Trybuny Opolskiej ukazał się artykuł⁴ w którym poinformowano o wydanych już decyzjach administracyjnych na odstrzał 245 kormoranów (Kormoranów Czarnych) oraz 154 czapli (Czapli Siwych). Powodem wydania tych decyzji mają być poważne straty w gospodarce rybackiej przez te ptaki.

W tym samym dniu (20 kwietnia) nasze stowarzyszenie zwróciło⁵ się do RDOS w Opolu o wydanie wspomnianych w artykule decyzji oraz o podanie informacji, gdzie te decyzje zostały upublicznione zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt. 24b uooś.

Pismem⁶ z dnia 26 kwietnia 2012 roku RDOS w Opolu nadesłał nam 14 decyzji administracyjnych na płoszenie oraz odstrzał w/w ilości czapli i kormoranów oraz

² **/uop/** Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody ([Dz.U. 2004 nr 92 poz. 880](#) z późn. zm.)

³ **/uooś/ - ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie** - Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko ([Dz.U. 2008 nr 199 poz. 1227](#) z późn. zm.)

⁴ NTO.pl 20.04.2012 - <http://www.nto.pl/apps/pbcs.dll/article?AID=/20120420/REGION/120419367>

⁵ <http://ste-silesia.org/listy/RDOS20120420.pdf>

wskazał, że decyzje te zostały opublikowane w publicznie dostępnym wykazie danych na stronie internetowej <http://ekoportal.gov.pl>.

W wyniku analizy otrzymanych decyzji należy stwierdzić co następuje:

Zgodnie z zapisami uop zarówno Czapla Siwa jak i Kormoran Czarny są gatunkami podlegającymi ochronie częściowej. Zgodnie z art. 52 uop wobec dziko żyjących zwierząt objętych ochroną gatunkową wprowadzono szereg czynności zakazanych, w tym ich umyślnego zabijania (art. 52 ust. pkt.1 uop) oraz umyślnego płoszenia i niepokojenia (art. 52 ust. pkt.11 uop). Zgodnie z art. 56 ust. 2 uop Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska, może w drodze decyzji wydać zezwolenie na prowadzenie czynności zakazanych w art. 52 uop, pod warunkiem spełnienia określonych warunków w myśl art. 56 ust. 4 uop.

Warunki te to:

- w przypadku **braku rozwiązań alternatywnych,**
 - **jeżeli nie spowoduje to zagrożenia dla dziko występujących populacji** chronionych gatunków roślin, zwierząt lub grzybów,
- oraz
- gdy **zachodzi jedna z przesłanek wymieniona w art. 56 ust. 4 pkt. 1-8 uop.**

W przypadku 12 na 14 sprawdzonych decyzji, wymienionych na początku pisma, uzasadnienie ich nie spełnia żadnego z wymienionych w art. 56 ust. 4 uop warunków:

A: rozwiązania alternatywne

Zgodnie z opracowaniem⁷ „Program ochrony kormorana *Phalacrocorax carbo* w Polsce - Strategia zarządzania populacją kormorana w Polsce” Szymon Bzoma SGGW 2011 **istnieje szereg rozwiązań alternatywnych**, pozwalających zminimalizować szkody w gospodarce rybackiej wyrządzanych przez kormorany (str. 56 i dalsze):

- Polepszenie siedlisk
 - Renaturalizacja siedlisk
 - Wprowadzanie sztucznych schronień
- Działania z zakresu gospodarowania populacjami ryb
 - Zmiany w sposobie zarybień
 - Wpływ na strukturę gatunkową ryb
 - Zmiana zagęszczenia obsad w stawach
 - Lokowanie najbardziej wrażliwych stad w pobliżu miejsc o zwiększonej aktywności ludzi

⁶ <http://ste-silesia.org/listy/RDOS20120426-D.pdf>

⁷ <http://ste-silesia.org/dokumenty/kormoran-program2011.pdf>

- Utrudnianie kormoranom dostępu do wody
 - Całkowite pokrycie stawów drobną siatką (o oczku nawet poniżej 20 cm) lub równoległymi linami
 - Całkowite pokrycie stawów siatką o dużym oczku (5 – 10 m)
 - Częściowe pokrycie stawów siatką o gęstym oczku (!20 cm) lub zanurzone klatki

- Płoszenie kormoranów, bez ich zabijania
 - Patrolowanie terenu
 - Metody akustyczne – ultradźwięki, emitowanie odgłosów przestraszonych ptaków lub drapieżników
 - Metody wizualne - kolorowe taśmy, balony, płyty CD, modele ptaków drapieżnych
 - Metody kombinowane

Oprócz tego w tym opracowaniu analizowano skuteczność także strzelania do ptaków (w celu odstraszenia lub zabicia) oraz zmniejszanie populacji poprzez niszczenie gniazd lub olejowania jaj. Stwierdzono, że z uwagi na silną migrację ptaków odstrzał przynosi niewielkie efekty a powtarzalne metody akustyczne są nieskuteczne, do tego bardzo negatywnie wpływające na inne gatunki zwierząt.

W uzasadnieniu decyzji brak jednak analizy, czy jakiegokolwiek z wyżej wymienionych metod były w ogóle analizowane i brane pod uwagę oraz nie zważono, czy podawane przez właścicieli straty (15-30% wydatków związanych z prowadzeniem stawów hodowlanych) można bez wątpliwości przypisać konkretnym gatunkom ptaków a nie przykładowo kłusownictwu, przydusze ryb lub złej gospodarce rybackiej. Zgodnie z powyższym opracowaniem zagęszczenie kormoranów na stawach hodowlanych wynosi 2-4 osobniki/ha ryb a straty mogą sięgnąć 9-10% masy ryb.

Pierwsze trzy grupy działań minimalizujących straty rybackie nie stanowią czynności zakazanych w myśl art. 52 uop. Zgodnie z literą art. 56 ust. 4 uop RDOS w Opolu powinien odmówić wydania decyzji na odstrzał i płoszenie Kormorana Czarnego oraz Czapli Siwej, gdyż można prowadzić gospodarke rybacką w sposób minimalizujący szkody. Gdyby nawet przyjąć, że ten warunek dla odmowy wydania decyzji nie byłby zapisany a art. 56 ust. 4 uop, to należy uznać, że organ **nie przeprowadził postępowania dowodowego** w celu analizy możliwych alternatyw i ich wpływu na wymienione powyżej gatunki.

B: Zagrożenia dla dziko żyjących populacji

U uzasadnieniach zakwestionowanych przez nas decyzji brakuje analizy, czy udzielona zgoda na działania zabronione nie spowoduje zagrożenia dla innych dziko żyjących populacji, nie tylko ptaków.

Zgodnie z orzeczeniem decyzji zarówno zabijanie zwierząt przez strzelanie do nich, jak i płoszenie przy zastosowaniu petard, rac, armatek hukowych nie ma określonych bardziej szczegółowych ram czasowych przez co można uznać, że ustała udzielona zgoda na te działania pomiędzy marcem a końcem listopada 2012 roku, tj. **także w okresie łęgowym** doskonałej większości gatunków fauny. W uzasadnieniu brak analizy, jak używanie automatycznych armatek hukowych wpłynie na populację płazów, żółwia błotnego, dziko żyjących kaczek oraz gatunków brodzących znajdujących się pod ścisłą ochroną gatunkową. Nie wymieniono nawet tych gatunków. W kilku przypadkach w nadesłanych nam decyzjach zaczerpniono⁸ nie tylko nazwiska właścicieli stawów hodowlanych, ale i nazwę oraz położenie gospodarstwa rybackiego, ograniczając się jedynie do podania nazwy gminy. Uniemożliwia to naszemu stowarzyszeniu kwerendy materiałów naukowych w celu oszacowania rzeczywistej skali presji kormoranów i czapli na wnioskowane łowiska.

Używanie rac oraz petard stanowi też zagrożenie dla chronionych gatunków roślin u uwagi na zagrożenie pożarowe, szczególnie wczesną wiosną oraz późnym latem.

W uzasadnieniu przyznano, że wszystkie wymienione w decyzjach gospodarstwa rybackie i łowiska znajdują się w strefie ochrony **Bielika** oraz **Orlika Krzykliwego**, gatunków znajdujących się pod ścisłą ochroną gatunkową, które mogą jako gatunki m.in. rybożerne jako żerowisko wykorzystywać stawy hodowlane. W uzasadnieniu organ stwierdził, że płoszenie i strzelanie do kormoranów i czapli **może spowodować płoszenie i niepokojenie Bielika oraz Orlika Krzykliwego**, co stanowi czynność zakazaną w myśl art. 52 ust. 1 pkt. 11 uop. W dalszej części uzasadnienia organ pouczył wnioskodawcę, że należy wystąpić do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (GDOS) w celu uzyskania zezwolenia na płoszenie tych ptaków drapieżnych.

Tym samym organ przyznał, że w chwili wydania decyzji wnioskodawca **nie przedłożył** zgody GDOS na płoszenie i niepokojenie Bielika i Orlika Krzykliwego ani **nie udokumentował**, że płoszenie i zabijanie czapli i kormoranów nie spowoduje na konkretnym obszarze płoszenia i niepojenia w/w gatunków ściśle chronionych. Tym samym warunek wykluczenia spowodowania zagrożenia dla dziko żyjących populacji nie został spełniony.

C: Przesłanki z art. 56 ust. 4 pkt. 1-8 uop

Organ uzasadnił decyzję poprzez spełnienie przez sytuację rzeczywistą przesłanki z art. 56 ust. 4 pkt. 2 uop, tj. wynikają z konieczności ograniczenia poważnych szkód w gospodarce, w naszym przypadku rybackiej. Pomija się jednak fakt, że zgodnie z art. 56 ust. 4 pkt. 7 uop w przypadku gatunków objętych **ochroną ścisłą** – przesłanki muszą z koniecznych wymogów **nadrzędnego interesu publicznego**, w tym wymogów

⁸ <http://ste-silesia.org/listy/RDOS20120426-D.pdf> str. 25

o charakterze społecznym lub gospodarczym lub wymogów związanych z korzystnymi skutkami o podstawowym znaczeniu dla środowiska.

Organ wiedział, że udzielona zgoda na płoszenie i zabijanie czapli i kormoranów może spowodować czynności zakazane wobec wymienionych wcześniej gatunków ptaków drapieżnych znajdujących się pod ochroną ścisłą (art. 52 ust. 1 pkt. 11 uop), wskazał nawet, że taka czynność zgodnie z art. 127 pkt. 2e uop podlega karze aresztu lub grzywny. Mimo tego została wydana decyzja, **która rodzi skutki prawne, gdyż nie została wydana warunkowo** – jej wykonanie nie zostało usankcjonowane przedłożeniem organowi kolejnej decyzji innego organu (GDOS). **Organ nie rozstrzygnął**, czy odstrzał kormoranów czy czapli stanowi wobec Bielika czynność zakazaną w tym konkretnym przypadku czy też nie – **zostało użyte określenie „może”** co może też oznaczać, że ceduje się na wnioskodawcę stwierdzenie, czy nad jego staw orliki czy bieliki zalatują, żerują czy gniazdują.

Znając intencje wnioskodawcy (chęć zmniejszenia strat rybackich przez odstrzał i płoszenie) żaden z wnioskodawców nie dojrzy na swoim terenie ani jednego pióra Bielika lub Orlika Krzykliwego, gdyż w tym wypadku płoszenie czapli czy kormoranów ani ich odstrzał nie byłby możliwe a decyzja GDOS nie musi być wydana natychmiastowo.

Tym samym decyzje zostały wydane z pogwałceniem art. 8 kpa, co zgodnie z 156 § 1 pkt. 2 kpa oznacza, że decyzja powinna zostać uznać za nieważną, gdyż organ udzielił milczącej zgody na czynności zabronione art. 52 ust. 1 pkt. 11 uop) nie mając do tego mocy kompetencyjnej w stosunku do gatunków podlegających ściśle ochronie gatunkowej. Uzasadnienie decyzji wskazuje, że organ zrezygnował z zasady stania na straży prawa cedując ten obowiązek na wnioskodawcę, który we własnym zakresie ma ustalić, czy jego działania zaszkodzą wymienionym gatunkom ptaków drapieżnych czy też nie.

Wg naszej oceny organ, po stwierdzeniu możliwej czynności zabronionej wobec innych niż wnioskowanych gatunków, **powinien wstrzymać postępowanie do czasów wyjaśnienia okoliczności sprawy w sposób wyczerpujący**, ewentualnie do czasu przedłożenia przez wnioskodawcę zgody na płoszenie i niepokojenie Bielika oraz Orlika Krzykliwego.

Zarzucamy też organowi nieprawidłowe upublicznienie zakwestionowanych decyzji zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt. 24b uoos. Organ ma prawo, inaczej niż w przypadkach określonych w art. 24-25 uoos, opublikować decyzje z art. 54 uop w publicznie dostępnym wykazie, który nie jest Biuletynem Informacji Publicznej. Może to czynić także przez wykaz prowadzony przez serwis <http://ekoportal.gov.pl>, jednakże od 28 grudnia 2006 obowiązkowym jest udostępnianie wykazu w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) na stronie internetowej organu. W naszym przypadku na stronie BIP RDOS w Opolu (<http://bip.opole.rdos.gov.pl/>) informacje o środowisku i jego ochronie, w tym o wydanych przez organ decyzjach, można znaleźć na zakładkach:

- Ogłoszenia⁹
- Karty informacyjne¹⁰ oraz
- Publicznie dostępny wykaz danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie¹¹

W każdej z tych zakładek są informacje o decyzjach administracyjnych. Zgodnie z podziałem „publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie” decyzje administracyjne powinny być w **karcie typu B**, która po otwarciu kieruje do podstrony¹² EKOPORTALU. Na podstronie tej (patrz link w przypis 12) najmłodsza wpisana decyzja jest z **13 października 2011 roku** (2010/B/0197), co oznacza, że poprzez stronę BIP organu **nie jest możliwe znalezienie informacji**, które zgodnie z art. 23 uoos powinny być udostępnione w publicznie dostępnym wykazie. Dodatkowo, utrzymywany na stronie BIP organu podział na karty typu A-I **jest niezgodny** ze wzorem z rozporządzenia¹³ Ministra Środowiska z dnia 22 września 2010 roku.

Dlatego składamy niniejszym pismem **zażalenie** na utrudnianie przez organ dostępu do informacji o środowisku wymienionej w art. 21 uoos poprzez utrzymywanie nieaktywnego interfejsu do serwisu <http://ekoportal.gov.pl> ze strony BIP organu.

Pismo zostało sygnowane kwalifikowanym podpisem elektronicznym CERTUM 033d6a i wysłane za pomocą portalu ePUAP.

Pismo jest przystosowane do odczytu i archiwizacji za pomocą skanera kodów kreskowych (barcode url 2D)

Z poważaniem

 Silesia Stowarzyszenia
 Technologii Ekologicznych
 PL-45-215 Opole, ul. Tomaszów 10
 Tel: 077/4510349, 077/4510349
 Fax: 077/4510177
 REGON 532425986, NIP 754-275-99-66
 KRS: 165898

Tomasz Wolny
 STE Silesia Opole

hydroxy@o2.pl
 Tel 77-4510349
 Fax 77-4510349

⁹ http://bip.opole.rdos.gov.pl/index.php?option=com_content&view=section&id=7&Itemid=41

¹⁰ http://bip.opole.rdos.gov.pl/index.php?option=com_content&view=category&id=68&Itemid=127

¹¹ http://bip.opole.rdos.gov.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=48&Itemid=64

¹² <http://wykaz.ekoportal.pl/CardList.seam?stl=1&unit=103800&type=B>

¹³ rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22 września 2010 r. w sprawie wzoru oraz zawartości i układu publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie ([Dz. U. Nr 186, poz. 1249](#))